

Verksamhetsplan 2020 för kommunstyrelsen

Inklusive upphandling av vaktmästeri, posthantering och konferensservice

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Verksamhetsplan 2020 för kommunstyrelsen, inklusive bilagor, godkänns.
2. Visningsenheten får utgöra en resultatenhet.
3. Gemensamma och centrala it-lösningar får utgöra en resultatenhet.
4. De redovisade omslutningsförändringarna om 881,7 mnkr godkänns.
5. Ansökan om klimatinvesteringsmedel om 1,3 mnkr godkänns.
6. Stadsdirektören ska genomföra en upphandling av vaktmästeri, posthantering och konferensservice (inom kommunstyrelsen). Stadsdirektören ska vidare besluta om förfrågningsunderlag, tilldelning och tecknande av avtal samt löpande avtalshantering inklusive beslut om eventuella förändringar, förlängningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen utifrån affärsmässiga grunder.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Utifrån kommunfullmäktiges budget upprättar respektive nämnd en verksamhetsplan för kommande år.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Sedan valet 2018 styr en grönblå majoritet Stockholm. Majoriteten är enig om en politik för att utveckla Stockholm till en ännu mer ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar storstad. Föreliggande förslag till verksamhetsplan för kommunstyrelsen avspeglar den politiska inriktningen och målen i kommunfullmäktiges budget för 2020, där de övergripande inriktningsmålen för staden är: 1) en modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla; 2) en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt; 3) en ekonomiskt hållbar storstad för framtiden.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för styrning, utveckling och uppföljning av stadens verksamheter ur såväl ett verksamhetsmässigt som ekonomiskt perspektiv. Kommunstyrelsen vidareutvecklar kontinuerligt ekonomi- och verksamhetsstyrningen i syfte att säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet med

hög kvalitet och en långsiktig balans i ekonomin. Genom fortsatt stöd till nämnder och bolagsstyrelser bidrar kommunstyrelsen till innovationsförmåga, systematiskt kvalitetsarbete och utveckling av verksamheterna.

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget 2020 redovisas i verksamhetsplanen mål, aktiviteter och indikatorer med årsmål för respektive verksamhetsmål, samt budget för kommunstyrelsen.

Stockholms stad har en stark ekonomisk position. Staden har stora tillgångar och i huvudsak välskötta verksamheter och väl fungerande ekonomi- och finansförvaltning. Detta återspeglas i högsta möjliga kreditbetyg hos det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's (S&P). De senaste åren har dock investeringsvolymerna växt kraftigt, vilket tillsammans med ökade kostnader lett till att stadens skuldsättning ökat i för snabb takt. Den växande skuldsättningen har inneburit att S&P i sin kreditbedömning funnit att Stockholms stad har negativa utsikter, så kallad "negative outlook".

Det är därför avgörande att staden håller fast vid budgetdisciplin och med effektivitet genomför planen att begränsa skuld tillväxten. Kommunstyrelsens ansvarar för att följa upp investeringsplaneringen och bistå nämnder och styrelser med strategiskt stöd i de prioriteringar som behöver göras, samt att säkerställa att avyttringar sker i nödvändig utsträckning.

Ekonomiskt ansvarstagande är särskilt viktigt eftersom konjunkturen nu vikit med dämpade skatteintäkter som följd, samtidigt som det finns ett betydande kostnadstryck i kommunernas verksamheter. Grunden för att säkra stockholmarnas gemensamma välfärd är att säkra stadens finanser.

Kommunstyrelsen samordnar stadens arbete med avseende på strategisk stadsutveckling och infrastrukturplanering. Det långsiktiga målet om 140 000 klimatsmarta bostäder till 2030 ligger fast. Kommunstyrelsen ska säkerställa att målet nås i enlighet med översiktsplanens inriktning och med hållbar investeringsfinansiering.

Ambitionerna för stadens miljö- och klimatarbete är höga. Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar och målet att Stockholm ska bli en klimatpositiv stad 2040. Stockholm ska vara fossilbränslefritt 2040 och stadens egen organisation ska vara fossilbränslefri 2030. Kommunstyrelsen har därför en central roll i att strategiskt leda stadsövergripande arbetssätt för minskad klimatpåverkan, bland annat genom att samordna stadens klimatinvesteringar inom Klimatmiljarden, rikta insatser som ger största möjliga klimatnytta med fokus på åtgärder som styr mot energieffektiviseringar, solenergi, hållbara transporter och klimatanpassning, samt genom att samordna stadens externa samverkan på klimatområdet.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att leda stadens hållbarhetsarbete i enlighet med FN:s 17 globala hållbarhetsmål inom Agenda 2030. Arbetet med att göra stadens sjöar och vattendrag rena fortgår och kommunstyrelsen har i detta ett viktigt uppdrag i att tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar.

Trygghets- och säkerhetsfrågorna har getts förhöjd prioritet och tillförts resurser i budget 2020. Trygghetsfrågorna spänner över flera verksamhetsområden och fordrar olika åtgärder i olika delar av staden för att vända de senaste årens utveckling med en tilltagande otrygghet och brottslighet. Kommunstyrelsens trygghetsutskott leder och koordinerar arbetet med fler lokala ordningsvakter, inrättandet av en kommunal

trygghetsjour och fördelning av centrala medel för trygghetsfrämjande åtgärder och investeringar. Kommunstyrelsen ansvarar därtill för att vidareutveckla och etablera konceptet med platssamverkan till fler platser i staden, i samverkan med fastighetsägare och andra berörda lokala aktörer. Kommunstyrelsen ansvarar även för att leda, samordna och utveckla stadens arbete mot våldsbejakande extremism för att systematiskt motverka rekrytering till våldsbejakande miljöer. Kommunstyrelsen ska även i samverkan med trafiknämnden och Polisen under året åtgärda de platser som Polisen pekat ut som sårbara för terrorattentat med temporära eller permanenta trafik hinder.

Genom socialt arbete och förebyggande insatser ska friheten öka för de invånare vars frihet i dag är som mest begränsad eller hotad. Förebyggande arbete är nödvändigt för att varaktigt motverka brottslighet. Kommunstyrelsen ska stärka förutsättningarna för samverkan och gemensam handling mellan socialtjänsten, skolan, polisen och andra aktörer, för att i ett så tidigt skede som möjligt ge hjälp och stöd till människor i utsatta situationer.

Civilförsvarsförmågan och det allmännas beredskap för extraordinära händelser behöver stärkas, inte minst eftersom Stockholm är landets huvudstad och därmed är av strategisk betydelse för hela rikets säkerhet. Kommunstyrelsen ansvarar för att stadens krisberedskap och civilförsvarsförmåga utvecklas för att möta en försämrad omvärldsutveckling och potentiella hot. Kommunstyrelsen ser, som en del i arbetet för en stärkt beredskap, även över behovet av översvämningskydd och beredskapsåtgärder för extrema väderhändelser, och implementerar stadens principer för skyfallshantering för att kunna identifiera och åtgärda sårbarheter på kort och längre sikt.

Insatserna för att förstärka integrationen och öka och påskynda självförsörjning för alla stockholmare har förhöjd prioritet. Kommunstyrelsens integrationsutskott har som uppgift att arbeta för att minska tudelningen på arbetsmarknaden, minska segregationen och främja goda och jämlika socioekonomiska förhållanden i hela staden. Integrationspakten med näringslivet underlättar och påskyndar nyanländas etablering på arbetsmarknaden.

Den grönbå majoriteten arbetar med att förbättra Stockholms näringslivsklimat. Det ska bli enklare att starta och driva företag i Stockholm och fler företag ska välkomnas till Stockholm. Stadens strategiska näringslivsarbete ska stärkas. Kommunstyrelsen samordnar näringslivsfrågorna för att utveckla stadens bemötande av företag och näringsidkare i hela Stockholm. Stadens verksamheter ska vägledas av ett serviceinriktat och lösningsorienterat förhållningssätt gentemot företag såväl som medborgare och ideella aktörer.

Civilsamhällets arbete ska underlättas och stärkas, bland annat genom att föreningsbidrag ska vara rättvisa och att de krav som ställs på föreningar är likvärdiga mellan olika bidragsgivande nämnder. Kommunstyrelsen ansvarar på stadsövergripande nivå för att så sker.

Stadens verksamheter ska förena hög kvalitet och god tillgänglighet med kostnadseffektivitet och god innovationsförmåga. Kommunstyrelsen ska tillse att innovationer är en integrerad del av stadens systematiska kvalitetsarbete för att säkerställa såväl ökad kvalitet som effektivitet i verksamheterna.

Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren. Tillgången till bra förskolor och skolor med en god miljö för barnen är viktigt för stockholmarna och har betydelse för Stockholms attraktivitet att bo och arbeta i. För att stärka

samplaneringen och för att säkerställa en stadsövergripande syn för ny-, om- och tillbyggnader av förskolor och skolor har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar.

Kompetensförsörjningen äger fortsatt hög aktualitet kommande år och fordrar ett systematiskt och målmedvetet arbete. En väsentlig del i det är att kommunstyrelsen ansvarar för stadsövergripande arbetsmiljörelaterade och hälsofrämjande insatser, liksom ett kontinuerligt arbete för att stärka stadens attraktivitet som arbetsgivare, inte minst avseende rekrytering och utveckling av chefer. Kommunstyrelsen ska för detta syfte även pröva förutsättningarna för nya lösningar och metoder för att i tidigt skede upptäcka sjukfrånvarorisker och på så sätt förebygga ohälsa bland stadens medarbetare. Som arbetsgivare ska staden vara ansvarstagande, med tydliga program för den som vill utvecklas i sin yrkesroll. Avsatta medel för kompetensutveckling ska användas för att särskilt möjliggöra kompetensutvecklande insatser i verksamheter med stora och angelägna kompetensförsörjningsbehov. Kommunstyrelsen ska därför i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att barnskötare, socialsekreterare och medarbetare inom äldreomsorgen erbjuds vidareutbildning och kompetensutveckling.

Funktionshinderperspektivet ska beaktas i stadens verksamheter och staden ska arbeta samordnat för att utveckla förutsättningar för evidensbaserade och rättssäkra stödinsatser med hög kvalitet samt för att stärka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att få arbete inom staden, inklusive på ledningsnivå. Kommunstyrelsen ansvarar stadsövergripande för detta arbete och bistås i det arbetet av kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor.

Kommunstyrelsen ansvarar för att stadsövergripande säkerställa att Stockholm är en öppen och tolerant stad fri från diskriminering och där mänskliga rättigheter värnas och respekteras.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Verksamhetsplan 2020 för kommunstyrelsen, inklusive bilagor, godkänns.
2. Visningsenheten får utgöra en resultatenhet.
3. Gemensamma och centrala it-lösningar får utgöra en resultatenhet.
4. De redovisade omslutningsförändringarna om 881,7 mnkr godkänns.
5. Ansökan om klimatinvesteringsmedel om 1,3 mnkr godkänns.
6. Stadsdirektören ska genomföra en upphandling av vaktmästeri, posthantering och konferensservice (inom kommunstyrelsen). Stadsdirektören ska vidare besluta om förfrågningsunderlag, tilldelning och tecknande av avtal samt löpande avtalshantering inklusive beslut om eventuella förändringar, förlängningar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen utifrån affärsmässiga grunder.

Stockholm den 8 januari 2020

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilagor

1. Verksamhetsplan KS 2020
2. Blankettset KS VP 2020
3. System för internkontroll KS VP 2020
4. VOR och internkontrollplan KS VP 2020
5. Kompetensförsörjningsplan KS VP 2020
6. Plan för upphandling KS VP 2020
7. Ansökan klimatinvesteringsmedel VP KS 2020

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Emilia Bjuggren (S) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Att föredragande borgarråds förslag delvis godkänns

Att därutöver anföras:

Vi Socialdemokrater redovisade i vårt förslag till budget för Stockholm stad 2020 en inriktning som prioriterade en bättre välfärd genom investeringar i exempelvis skola, förskola och äldreomsorg, ett ökat bostadsbyggande samt högre ambitioner för klimatet, jobb och utveckling. Det är en inriktning som skulle innebära en fortsatt ambition att skapa en stad för alla.

Vårt förslag röstades ner av den borgerliga majoriteten i kommunfullmäktige.

Skattesänkningen från 2019 prioriteras fortsatt före välfärd, före ökat bostadsbyggande och före aktiva insatser för fler jobb.

Det är på många sätt symptomatiskt att det inte finns något enskilt målområde i kommunstyrelsens verksamhetsplan som prioriteras så lågt som mål 1.3 ”I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige”.

Av verksamhetsplanens 11 000 ord ägnas lite drygt en procent åt skola och förskola. En aktivitet – rörande skolskjuts (alltså inte skolans innehåll) – föreslås. Därtill nämns under rubriken om ökad effektivitet arbetet med planering av skollokaler. I väsentlighets- och riskanalysen bedöms enda risken för att staden inte ska uppnå målet på verksamhetsområdet vara bristande effektivitet i processen och kommunstyrelsens roll inskränks till stöd, samordning och utveckling samt säkerställande av en ändamålsenlig resursfördelning till nämnderna.

Detta samtidigt som kommunfullmäktige beslutat om den lägsta uppräkningsbudgeten för skola och förskola i modern tid. En uppräkningsbudget som inte på något sätt täcker pris- och löneökningar och därför kommer leda till uppsägningar och stora sparkrav. Resultatet leder inte till Sveriges bästa skolor och förskolor. De fackliga organisationerna är tydliga med att de ser budgeten med förskräckelse. Att i det läget föreslå en total passivitet från kommunstyrelsen på stadens kanske viktigaste verksamhetsområde är häpnadsväckande.

Det är värt att jämföra med den reformanda som präglade stadens arbete under hela förra mandatperioden. Bara under 2018 arbetade kommunstyrelsen (tillsammans med berörda nämnder) för bland annat följande avseende att utveckla stadens skolverksamhet;

- att utarbeta en modell för skolsociala stödteam,
- att följa upp tillämpningen av förskolans socioekonomiska tillägg i stadens resursfördelningsmodell samt göra en kartläggning av nuvarande hantering och bedömningar av ansökningar om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd,

- arbeta för att förbättra vägledning inför val av förskoleklass samt revidera riktlinjerna för övergång från förskola till skola i enlighet med skolprogrammet,
- ta fram ett mått som visar på skolornas bidrag till elevernas kunskapsutveckling (så kallat added value-mått),
- ta fram koncept för gymnasialt pedagogikcollege och teknikcollege utifrån erfarenheterna från stadens vård- och omsorgscollege,
- genomföra ett pilotprojekt med lärarassistenter och studiepedagoger samt ta fram en strategi för kompletterande kompetenser inom skolan med syfte att öka förutsättningarna för att legitimerade lärare ska få mer tid för undervisning,
- inom ramen för SAMS säkerställa en planeringsportfölj som motsvarar behoven samt att projekt kontinuerligt överförs i ett genomförandeskede,
- utarbeta gemensamt arbets- och förhållningssätt för förskolan avseende funktionalitet, kvalitet, hyresvillkor med mera för att säkerställa effektivitet och ett enhetligt agerande gentemot byggaktörer.

Så passivitet när det gäller måluppfyllelsen i och förutsättningarna för stadens skolor och förskolor är inte ödesbestämd. Den är självvald och symboliserar väl den förda politiken så den är beslutad av Moderaterna, Liberalerna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna i kommunfullmäktige. Att lägga över risken för låg måluppfyllelse på bristande effektivitet hos stadens lärare samtidigt som man inget själv gör något mer än att lägga på stora sparkrav är ovärdigt Stockholm.

I vårt budgetförslag redovisade vi flera åtgärder där kommunstyrelsen skulle kunna bidra till ett arbete för ökad måluppfyllelse – men viktigast av allt är att vi föreslog att skolorna skulle få rimliga förutsättningar. Nu föll det förslaget och då blir det desto viktigare att kommunstyrelsen tar ansvar för uppföljning och utveckling.

Därför anser vi att kommunstyrelsen tillsammans med utbildningsnämnden åtminstone borde starta ett arbete för att se över det socioekonomiska tilläggsbeloppet för ett stärkt fokus på kunskapsresultaten i särskilt utsatta områden.

Därtill bör kommunstyrelsen aktivt arbeta under året för att minska sina egna kostnader. I vårt budgetförslag föreslog vi en lägre ram motsvarande 96,5 miljoner kronor genom ökad effektivisering och minskade konsultkostnader för att prioritera om till välfärdsverksamheter. Vi är emot att lägga skattemedel på ideologiskt drivna privatiseringsprojekt, nedgrävning av Centralbron och att låta betalda konsulter ta fram stadens visionsdokument. Vi vill minska IT-konsultkostnaderna genom att köpa befintliga system i ökad utsträckning och minska egenutveckling av system. Vi anser därmed fortfarande att kommunstyrelsen bör fortsätta den bantning som inleddes under förra mandatperioden och att de medel som kan sparas bör användas till skola och förskola i Stockholm.

Det finns bra och viktiga förslag i det förslag till verksamhetsplan som redovisas av stadsledningskontoret. På några områden tycker vi att ambitionerna kunde varit än högre. I vårt budgetförslag redovisar vi flera insatser för en mer hållbar stad. Det arbetet präglar inte tillräckligt stadsledningskontorets förslag till verksamhetsplan.

Bara för att nämna några exempel;

Arbetet för att skapa en kolsänka lyser med sin frånvaro. Likaså saknas åtgärder för ett internt system för att klimatkompensera resor, att tillämpa lägre kalkylränta vid klimatinvesteringar samt att minska klimatpåverkan från byggsektorn.

Vi föreslog i vårt budgetförslag att kommunstyrelsen skulle initiera insatser inom dessa områden och anser fortfarande att det knappast är läge att avvakta när det gäller klimatet. Stockholm kan bättre än vad som nu redovisas i förslaget till verksamhetsplan.

Ytterligare ett exempel där kommunstyrelsen insatser är befriad från hållbarhetstänk är kring stadens arbete med upphandlingar och inköp. Ingen av de aktiviteter som föreslås

rörande upphandlingar berör ekologisk eller social hållbarhet. Det program som nu är ute på remiss sänker därtill ambitionerna för att de som jobbar i upphandlad verksamhet ska ha goda arbetsvillkor.

Det är en åtgärd som riskerar leda till ökade klyftor och lägre sammanhållning. De som jobbar i välfärdsverksamhet i Stockholm ska ha rätt till en lön och en pension som går att leva på.

Verksamhetsplanen är också kliniskt fri från insatser mot segregation. Ordet nämns inte ens. Även detta är dessvärre symptomatiskt för den förda politiken. En tydlig nedprioritering av ytterstadsarbetet och det förebyggande sociala arbetet är några exempel på en blind fläck hos den borgerliga majoriteten. Och medan det råder en stor enighet om vikten av att förstärka arbetet för situationell trygghet, behov av investeringar i den offentliga miljön samt ordningsvakter finns det inte motsvarande enighet om nedprioriteringen av det förebyggande arbetet. Vi föreslår i vår budget exempelvis ökad platssamverkan, fler fältassistenter, snabbare insatser för barn och unga på glid, förutsättningar för skolorna att jobba förebyggande samt fortsatt arbete med sociala investeringar. Allt detta lyser med sin frånvaro i den borgerliga majoritetens förslag till verksamhetsplan. Därför ökar inte heller tryggheten i Stockholm. Kommunstyrelsen bör här ta en mer drivande roll och återkomma med förslag i enlighet med ovanstående.

I övrigt anser vi att kommunstyrelsen måste ta ett större ansvar för att klara målpuffyllelsen för bostadsbyggandet. Det borgerliga resultatet för 2019 är ett av stadens största misslyckanden i modern tid. Att halvera målet och sedan med nöd och näppe klara det är ett bevis på misslyckandet. Arbetet mellan 2014 och 2018 visar att det är möjligt att nå bättre resultat än vad vi såg 2019. Kommunstyrelsen bör därtill avbryta arbetet med att minska antalet hyresrätter genom ombildningar och eventuella beståndsförsäljningar.

Vi delar inte ambitionen att målen för bra arbetsgivare och medskapandeindex bör sänkas och vi tycker att kommunstyrelsen bör ha en mer ambitiös kompetensförsörjningsplan än den som redovisas till ärendet.

Stockholm kan ha högre ambitioner än vad som nu redovisas i kommunstyrelsens verksamhetsplan. Vi konstaterar dock att detta förslag grundar sig i den budget som det moderatledda styret beslutat om. Det är en budget som prioriterat skattesänkning och utförsäljningar framför välfärd, klimat och minskade klyftor.

Reservation anfördes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Avslå föredragande borgarråds förslag till verksamhetsplan och istället godkänna förslag till inriktning enligt vad som anges i Vänsterpartiets budgetreservation 2020
2. Därutöver anföra följande

Med Vänsterpartiets budgetreservation för 2020 som grund skulle verksamhetsplanen för kommunstyrelsen främja arbetet för en jämlik, jämställd och klimatssmart stad. Det är en helt annan politik än majoritetens inriktning att låta skattesänkningar, nedskärningar och privatiseringar gå före stärkt välfärd, fortsatt hög takt i bostadsbyggandet och trygga hem för allmännyttans hyresgäster i ytterstaden.

Inga allmännyttiga bostäder skulle säljas med vår politik, till skillnad från de ombildningar som majoriteten släpper fram, som ökar otryggheten i ytterstaden och minskar tillgången på de hyresrätter med överkomliga hyror som så väl behövs. Med Vänsterpartiets bostadspolitik skulle staden redan ha anslutit sig till det globala FN-initiativet The Shift som syftar till att se bostäder som en mänsklig rättighet och inte en handelsvara. Kommunstyrelsen skulle också driva frågan om ny lag om kommuners förköpsrätt för markförsäljning och tomträttsöverlåtelse inom kommunen. Stadsledningskontoret skulle i samarbete med Stadshus AB i vår budget 2020 ha fått i uppdrag att ta fram en

stadsövergripande policy med etiska riktlinjer vid uthyrning, försäljning, markanvisning, bygglov, detaljplaneändring etc. för att säkra att staden bara gör affärer med seriösa aktörer. Soliditetsmålen skulle utredas tillsammans med Stadshus AB för att se över möjligheten till behövliga investeringar för att vi ska ha en hållbar och jämlik stad. Med jämlikhets- och barnperspektiv som tydliga delar i all stadsplanering skulle vi bygga en stad som bättre hänger ihop och som ger plats för människor i livets alla faser, oavsett ekonomiska förutsättningar.

Med Vänsterpartiets budget skulle stadens personalstrategiska arbete fortsätta att med oförminskad kraft skapa trygga anställningar, intensifiera införandet av heltid och minimera allmän visstidsanställning. Förutsättningar att ge skobidrag och betalda arbetskläder till alla anställda i äldreomsorg, förskola och LSS-verksamheter skulle utredas och medel avsättas för att starta med skobidrag i äldreomsorgen. För att öka kvaliteten och förbättra arbetsvillkoren skulle förutsättningarna att ta över all lokalvård i egen regi utredas, inga för verksamheterna nödvändiga delar ska upphandlas. Det gäller också föreslagna upphandling av vaktmästeri, posthantering och konferensservice som med fördel kan bedrivas i egen regi. Staden ska kunna garantera alla som arbetar i verksamheterna trygga anställningar och goda arbetsvillkor, oavsett om arbetsuppgifterna rör sig om städ, ledarskap eller undervisning. Staden behöver också arbeta aktivt för att få fler anställda med funktionsnedsättning inom ordinarie verksamhet. Det behövs ett systematiskt arbete för att synliggöra vilka hinder som finns inom verksamheterna när det gäller att tillgängliggöra arbetsplatser inom stadens verksamheter. Med vår politik skulle arvoden sänkas med 16 mnkr för borgarråden som idag har mycket höga löner, centralupphandlingar av vård- och omsorgsboende flyttas tillbaka från äldrenämnden för ökad transparens och minskad toppstyrning samt användningen av konsulter inom stadsledningskontoret minskas med 30 mnkr.

Med Vänsterpartiets budget skulle stadsledningskontoret intensifiera arbetet med tillgänglighetsanpassning, samordna utbyggnaden av LSS-/SoL-bostäder, utreda klimatpåverkan av transporter i hemtjänsten, inrätta en klimatpanel, utreda förutsättningar för en digital lösning för medborgarförslagets gång genom stadens förvaltningar samt utreda hur delar av sophämtningen kan återtas i kommunal regi.

Det är positivt att staden gör nya satsningar på klimatområdet men samtidigt kan man i stadens egna dokument konstatera att åtgärderna inte är i närheten av att nå de uppsatta målen. Det går inte att nöja sig med att konstatera att andra aktörer eller innovationer exempelvis ska minska biltrafiken när staden inte uttömt de möjligheter som finns till förfogande såsom bilfria gator, minskade p-tal och dyl. Vad gäller omställningen till förnyelsebar energi ser vi samma tendens, och med Vänsterpartiets budget finns uppdrag för kraftfullare satsningar på förnyelsebar energi samt starkare fokus på att ligga i framkant av utvecklingen.

Vi har också en helt annan uppfattning än majoriteten om trygghets- och säkerhetsfrågorna som finansborgarrådet menar har fått förhöjd prioritet. Den enögda budgetsatsningen på ordningsvakter och övervakningskameror kombinerat med de stora nedskärningarna på fritidsgårdar, parklekar, bibliotek och medborgarvärdar ökar tyvärr otryggheten. Vänsterpartiets budgetinriktning med vårt trygghetspaket som innebär ett kraftigt förstärkt socialt förebyggande arbete bland barn och unga skulle vara mycket mer verksamt i arbetet för ett tryggare Stockholm än majoritetens politik.

Staden står inför mycket stora investeringsbehov och då behövs en ansvarsfull planering av investeringar och fler lösningar på dessa utmaningar. Alla de investeringar som staden gör ska komma invånarna till del och ska behållas i egen regi. Det är inte ansvarsfullt att göra stora investeringar med våra gemensamma resurser för att sedan överlåta verksamheter i privat regi, utan att inte ens få ersättning för gjorda investeringar. Det är också av stor vikt att det är staden själv som står för investeringar i fastigheter och anläggningar för stadens eget behov men också för exempelvis idrottsföreningar och andra samhällsnyttiga verksamheter. Privata fastighetsägare tar ut marknadshyra till skillnad från fastighetsnämnden som har självkostnadshyra. Det innebär att en verksamhet som har högre hyra får mindre resurser till

själva verksamheten. Att låta privata aktörer bygga för stadens verksamheter är ett slöseri med stadens resurser som ska gå till verksamheten, inte till att betala höga hyror. Stockholm stad bör vidare ta initiativ till att gå samman med närliggande kommuner och starta ett kommungemensamt idrottsfastighetsbolag för att kunna öka investeringarna i idrottsanläggningar.

Kommunstyrelsen ska fortsätta arbeta med att stödja stadsdelsnämnderna och facknämnder i arbetet med att utveckla former för medborgardialoger och medborgarbudget för att förstärka den lokala demokratin och öka möjlighet för alla i staden att vara delaktiga i stadens utveckling.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Ersätтарыttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) enligt följande.

Om jag hade haft rösträtt hade jag föreslagit kommunstyrelsen att besluta följande.

1. Avslå föredragande borgarråds förslag till verksamhetsplan och istället godkänna förslag till inriktning enligt vad som anges i Feministiskt initiativs budgetreservation 2020
2. Därutöver anför följande

Den grönblå majoritetens budget för 2020 innebär fortsatta nedskärningar i arbetet för jämställdhet och mänskliga rättigheter, i lokalt demokratiarbete och i välfärden. Stora besparingar inom bland annat förskola och arbetsmarknadsåtgärder väntar. Det är en politik som kommer öka segregationen och slå hårdast mot de med låga inkomster, mot kvinnor, barn och unga, pensionärer och grupper som utsätts för strukturell diskriminering. Feministiskt initiativ vänder sig starkt emot den utvecklingen, vi prioriterar välfärd och mänskliga rättigheter framför skattesänkningar och utförsäljningar.

Utgångspunkten för vår budgetreservation är ett helt Stockholm. Vår vision: en stad som håller ihop. En stad som är öppen och fri från våld och förtryck. Stockholm ska inte vara segregerat och alla stockholmare ska garanteras sina mänskliga rättigheter.

Under de år vi var med och styrde staden tog MR-kansliet på stadsledningskontoret fram en rapport om kvinnors livsvillkor i Stockholm, inte minst i ytterstaden. Det som framkom var att både tjejer och kvinnor vill ha hjälp med jobb och studier, exempelvis genom öppna bibliotek, meningsfulla fritidssysselsättningar, särskilda tjejkvällar, stöd till kvinnoföreningar, likvärdiga skolor och välfungerande forum för att kunna påverka och göra sin röst hörd i sitt närområde. Tyvärr ser vi att både det strategiska jämställdhetsarbetet som stadsledningskontoret hade i uppgift att hantera och de särskilda satsningarna på tjejers fritid och kvinnors organisering har tagits bort helt och hållet. Det finns inte heller några ambitioner kring att fortsätta arbetet med jämställdhetsintegrering i stadens verksamheter. Det är en anmärkningsvärd nedprioritering av jämställdhetsfrågorna som tydligt visar att ambitionerna inom jämställdhetsområdet är väldigt låga för den grönblå majoriteten.

Vi vill ge fler kvinnor möjligheter till egenförsörjning och utöka det framgångsrika arbete vi införde med stadsdelsmammor som arbetar uppsökande mot kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det är beklagligt att det nya styret i stället väljer att skära ner på arbetsmarknadsåtgärder kommande år, det är en politik som främst kommer drabba stadsdelar där arbetslösheten är hög och behovet av insatser är stort. För kvinnor är en förbättrad ekonomi och bra arbetsvillkor avgörande för möjligheten att bygga ett bra liv för sig själva

och dina barn. Men nedskärningar i välfärden och sämre hjälp med etablering kommer istället öka bördan på deras axlar.

Vi vill genom vår budget stärka kvinnors makt att påverka sina egna liv och samhället genom organisering i egna sammanslutningar. Det är fundamentalt för att uppnå målet om ökad trygghet som det grönbåa styret säger sig vilja prioritera och just därför beklagar vi att verksamhetsplanen saknar skrivningar och ambitioner kring detta.

Vi satsar också på barnen. Vi vill fortsätta det stadsövergripande arbetet som påbörjades av kansliet för mänskliga rättigheter med att öka jämställdheten i fritidsverksamheten, motverka maskulinitetsnormer och fortsätta skapa fler mötesplatser för unga tjejer och hbtq-personer. Vi vill fortsätta det framgångsrika arbetet med ungas organisering kring feminism och antirasism. Det är oerhört synd att det nya styret lagt ner detta arbete som gav så många unga från Stockholms förorter ökade kunskaper om sina och andras rättigheter och möjligheter att organisera sig. Det är en grundläggande del av barnkonventionen att barn och unga får kännedom om sina rättigheter.

Vi ser också kulturen och biblioteken som en viktig del i barn och ungas utveckling och i vår budget har vi därför en satsning på 100 nya bibliotekarier i staden. Vi vet att det framförallt är barn med svag socioekonomisk ställning som är i störst behov av biblioteken.

Arbetet mot rasism och diskriminering hade hög prioritet under de år då Feministiskt initiativ hade ansvaret för mänskliga rättigheter i staden. Hundratals chefer och tusentals medarbetare fick kompetensutveckling, skolorna fick uppdrag att stärka sitt arbete mot rasism och kansliet för mänskliga rättigheter satte igång ett gediget arbete i enlighet med ECCARs 10-punktsprogram mot rasism. Det är ett arbete vi hade velat fortsätta utveckla.

I en tid då nationalismen växer och idén om att det i Sverige bara finns plats för ett folk, ett språk och en kultur får allt starkare fäste är det vår uppgift att stärka demokratin, arbetet mot rasism och för de nationella minoriteternas rättigheter. Tyvärr ser vi att verksamhetsplanen saknar ambitioner och referenser till den stadsövergripande strategin för romsk inkludering och de riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter som togs fram under föregående mandatperiod.

I Feministiskt initiativs budget vill vi också se fler insatser mot vapenvåldet. Dödsskjutningarna i Stockholm måste få ett slut. Vi är glada över att vårt förslag om att införa anhörigstöd till anhöriga som drabbats av vapenvåldet nu ser ut att införas, men mer återstår att göra. Arbetet med sociala insatsgrupper måste utökas för att hjälpa ungdomar ur kriminella miljöer och metoden GVI (Group Violence Intervention) ska införas. Vi vill dessutom se särskilt uppsökande arbete för att nå tjejer i kriminella miljöer. Vi vill också fortsätta våra satsningar på fler fältassistenter, fler socialsekreterare och utöka det våldsförebyggande arbetet i skolan. Negativa maskulinitetsnormer ska motarbetas redan i förskolan och genom hela skoltiden för att motverka våld i nära relationer eller i gatumiljö.

Under det rödgrönrosa styret initierade vi arbetet med det våldsförebyggande programmet MVP som vi är glada att den grönbåa majoriteten vill fortsätta med, men vi är oroliga för att arbetet stannar upp trots budgetskrivningar då vi inte kunnat få besked om hur många skolor som idag deltar i programmet.

Tjejer, kvinnor och hbtq-personer ska kunna röra sig obehindrat i stadens offentliga utrymmen oavsett tid på dygnet. Stockholm ska vara en trygg stad fri från hatbrott, rasism och sexism. Stadsplaneringen och trygghetsarbetet ska utgå från ett jämställdhets- och barnperspektiv för att skapa trygga stadsmiljöer.

Det omfattande arbete vi påbörjade med att motverka mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld måste fortsätta och förstärkas ytterligare. Kunskapen om samtycke, om sexuella och reproduktiva rättigheter måste höjas. Stöd och skydd ska finnas att få snabbt och säkert för alla våldsutsatta. Vi är oroade över att en ansträngd socialtjänst och individ- och familjeomsorg kommer slå hårt mot de som riskerar att fara illa. I en tid då det dödliga våldet mot kvinnor ökat, och när vi under förra året sett flera mordförsök och mord på kvinnor efterlyser vi högre ambitioner för att få ett stopp på våldet. Feministiskt initiativ har i vår budgetreservation föreslagit att staden inrättar en haverikommission för att sätta stopp för

våldet mot kvinnor i nära relationer. Det r djupt beklagligt att denna fråga inte ges högre prioritet av den grönbå majoriteten.

Vårt mål är en hel stad. En stad som håller ihop. En stad där tjejer kan drömma stort, påverka samhället och bestämma fullt ut över sina kroppar. En stad fri från våld och förtryck där vi aktivt motarbetar ojämlika livsvillkor. Vi konstaterar dock att det moderatledda styret har lagt en budget som kommer öka ojämlikheten i staden eftersom skattesänkning och utförsäljningar har prioriterats framför välfärd, jämställdhet, klimat och utjämnade livsvillkor.

Ärendet

Utifrån kommunfullmäktiges budget upprättar respektive nämnd en verksamhetsplan för kommande år.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 december 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för styrning, utveckling och uppföljning av stadens verksamheter ur såväl ett verksamhetsmässigt som ekonomiskt perspektiv. Kommunstyrelsen vidareutvecklar kontinuerligt ekonomi- och verksamhetsstyrningen i syfte att säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet med hög kvalitet och en långsiktig balans i ekonomin. Genom fortsatt stöd till nämnder och bolagsstyrelser bidrar kommunstyrelsen till innovationsförmåga, systematiskt kvalitetsarbete och utveckling av verksamheterna.

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges budget 2020 redovisas i verksamhetsplanen mål, aktiviteter och indikatorer med årsmål för respektive verksamhetsmål, samt budget för kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret ska för prioriterade uppdrag i stadens budget, såsom trygghetsfrågor, integration, Agenda 2030, näringsliv, digitalisering samt klimat och miljö, vara en effektiv organisation med god kommunikation och samverkan såväl internt som externt.

Stadsledningskontoret föreslår att verksamhetsplan 2020 för kommunstyrelsen godkänns i enlighet med bilaga 1-7 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Stadsledningskontoret föreslår även att kommunstyrelsen, i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänner resultatenheterna visningsenheten respektive gemensamma och centrala it-lösningar, redovisade omslutningsförändringar, ansökan om medel för klimatinvesteringar samt att stadsdirektören ska genomföra en upphandling av vaktmästeri, posthantering och konferensservice.